

Book Review

ในปัจจุบันนี้กีฬานอกจากจะเป็นธุรกิจที่ให้ความบันเทิงกับผู้ชมแล้ว ยังเป็นธุรกิจที่สามารถทำเงินได้เป็นจำนวนมากและกลายเป็นธุรกิจที่มีผู้คนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เราอาจจะคุ้นเคยกับกีฬาระดับโลกอย่างฟุตบอล อังกฤษ ซึ่งมีผู้ชมไม่ใช่เพียงแค่ในประเทศสหราชอาณาจักรเท่านั้น แต่เป็นที่นิยมไปทั่วโลก หรือกีฬาอเมริกันฟุตบอล หรือบาสเกตบอล จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของแฟนกีฬาทั่วโลกเช่นกัน สโมสรกีฬาเหล่านี้จึงเป็นองค์กรที่สร้างรายได้เป็นจำนวนมาก สำหรับในประเทศไทยนั้น ถึงแม้ว่ากีฬาอาชีพยังมีไม่มากนัก แต่ในช่วงปีหลัง ๆ มานี้ เราจะเริ่มเห็นการเกิดขึ้นของกีฬาอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นกีฬายอดนิยมของชาวไทยมานาน แต่ก่อนนั้น นักฟุตบอลของไทยมักจะเป็นนักฟุตบอลสมัครเล่น กล่าวคือกลางวันจะต้องไปทำงานประจำ ตกเย็นก็อาจจะมาฝึกซ้อมฟุตบอล การเล่นฟุตบอลยังไม่สามารถทำเงินได้เพียงพอในการเลี้ยงชีพ ของผู้เล่น ส่วนแฟนบอลที่จะเข้ามาดูฟุตบอลนั้น ในหลาย ๆ นัดของการแข่งขัน จะพบว่ามีจำนวนที่น้อยมาก จนบางครั้งมีการเปรียบเทียบกันว่าจำนวนแฟนฟุตบอลในบางนัดนั้น น้อยกว่าจำนวนนักฟุตบอลในสนามเสียอีก

Book Review: Sport Analytics

Publisher: Columbia University Press

Publication Year: 2013

Author: Benjamin C. Alamar

Language: English

Number of Pages: 132

แต่สำหรับปัจจุบันนั้น เริ่มมีการจัดการที่เป็นมืออาชีพมากขึ้น มีการจัดตั้งสโมสรกีฬาอาชีพขึ้นอย่างมากมาย สโมสรฟุตบอลชั้นนำในเมืองไทย เช่น เมืองทอง ยูไนเต็ด บุรีรัมย์ ยูไนเต็ด หรือชลบุรี เอฟซี นั้นได้มีการจ้างนักฟุตบอลที่มีฝีเท้าชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ โดยนักฟุตบอลเหล่านี้ก็เป็นนักฟุตบอลอาชีพ บางคนมีรายได้เป็นหลักหลายแสนบาทต่อเดือน ซึ่งเทียบเท่ากับผู้บริหารในองค์กรระดับสูงด้วยซ้ำ ในส่วนของแฟนบอลนั้น จะเห็นว่าหลาย ๆ นัดของการแข่งขัน แฟนบอลก็เข้ามาชมเป็นจำนวนมาก เป็นหลักหลายหมื่นคนทีเดียว ซึ่งนำมาซึ่งรายได้ให้กับสโมสรเหล่านี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในกีฬาฟุตบอลเท่านั้น ยังเกิดขึ้นกับอีกหลายกีฬา ไม่ว่าจะเป็นวอลเลย์บอลที่เราได้เห็นความสำเร็จของทีมชาติหญิงของเราในระดับโลก หรือแบดมินตันหญิง ที่ขึ้นสู่ระดับแชมป์โลกมาแล้วเช่นกัน

เป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ากระแสความนิยมกีฬาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจนั้นเกิดขึ้นมาจากความสำเร็จของทีมหรือผู้เล่น ซึ่งเป็นเหตุผลที่สโมสรกีฬาหลายสโมสรได้พยายามทุ่มเททั้งในเรื่องของเงินเดือนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักกีฬาที่มีความสามารถสูงให้เข้ามาเล่นให้กับสโมสร เพื่อให้สโมสรประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และทำให้แฟนกีฬามีความสนใจในสโมสรเพิ่มมากขึ้น อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จทางด้านธุรกิจต่อไป

อย่างไรก็ตามองประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จเหล่านี้ได้แก่การนำเอาข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อทำให้ทีมกีฬาเหล่านี้ประสบความสำเร็จถ้าใครเป็นแฟนกีฬาจะเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นบาสเกตบอล NBA หรืออเมริกันฟุตบอล NFL หรือฟุตบอลอังกฤษ ในระหว่างการแข่งขันนั้นมีการนำเสนอสถิติต่าง ๆ จำนวนมาก สถิติเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่ข้อมูลประกอบให้กับผู้ชมเพื่อความรู้และความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่แต่ละทีมนำไปวิเคราะห์เพื่อค้นหาจุดแข็งจุดอ่อนของทั้งตัวเองและทั้งคู่แข่งเพื่อให้ทีมประสบความสำเร็จต่อไป

สำหรับองค์กรกีฬาในประเทศไทยนั้น การใช้สถิติ หรือข้อมูลเชิงปริมาณเหล่านี้ยังมีค่อนข้างจำกัด ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากความรู้เชิงการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ในวงการกีฬายังไม่ค่อยแพร่หลาย ประกอบกับการเก็บข้อมูลในลักษณะดังกล่าวก็ยังไม่ค่อยเกิดขึ้นมากนักเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ที่สำคัญหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเหล่านี้เรียกว่าหาได้ยากมากและไม่ค่อยเป็นที่รู้จักนัก

หนังสือเรื่อง Sport Analytics ซึ่งเขียนขึ้นโดย Benjamin C. Alamar ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้โดยตรง และยังเป็นนักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงการกีฬา จึงเป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่มีความน่าสนใจมากสำหรับผู้ที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณในการแข่งขันกีฬา

สำหรับองค์กรกีฬาในประเทศไทยนั้น การใช้สถิติ หรือ ข้อมูลเชิงปริมาณเหล่านี้ยังมีค่อนข้างจำกัด ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากความรู้ในเชิงการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ในวงการกีฬายังไม่ค่อยแพร่หลาย ประกอบกับการเก็บข้อมูลในลักษณะดังกล่าวก็ยังไม่ค่อยเกิดขึ้นมากนักเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ที่สำคัญหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเหล่านี้เรียกว่าหาได้ยากมากและไม่ค่อยเป็นที่รู้จักนัก

หนังสือเล่มนี้มีความหนา 132 หน้า ครอบคลุมออกเป็น 9 บทหลัก ๆ โดยบทแรกเริ่มจากการแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณในการกีฬา หรือที่เรียกว่า Sport Analytics ว่าคืออะไร มีประโยชน์อะไร และจึงเริ่มเข้าไปแนะนำลักษณะของข้อมูลและการจัดการข้อมูลในบทที่ 2 สำหรับในบทที่ 3 นั้นจะแสดงวิธีการที่จะเปลี่ยนข้อมูลดิบหรือที่เรียกว่า Data ใช้เป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ตัดสินใจที่เรียกว่า Information โดยสรุปแล้วใน 3 บทแรกนี้หลัก ๆ เป็นกล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกีฬาในเบื้องต้น

สำหรับในบทที่ 4 ได้มีการกล่าวถึงการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณที่ใช้ในการทำนายเหตุการณ์ในอนาคต ยกตัวอย่างเช่น การเก็บข้อมูลสถิติการวิ่ง 100 เมตรของนักกีฬา ทำให้สามารถทราบว่าเขาจะสามารถพัฒนาความเร็วของเขาในระดับใด โดยมีการนำเอาข้อมูลในลักษณะนี้ไปใช้เพื่อลดความเสี่ยงของการลงทุนต่าง ๆ เช่น การลงทุนในการซื้อตัวนักกีฬา ในบทนี้ได้เสนอคำถามที่สำคัญที่ควรจะถามในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทำไมจึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้ของการวิเคราะห์จะถูกนำไปใช้ในบริบทใด
3. ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้มีความไม่แน่นอนมากน้อยเพียงใด
4. ผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะช่วยผู้ตัดสินใจได้อย่างไร
5. เราจะสามารถลดความไม่แน่นอนลงได้อย่างไร

บทถัดมาคือบทที่ 5 นั้น เป็นบทที่กล่าวถึงแนวทางการสร้างตัววัดใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ตามมาด้วยบทที่ 6 ซึ่งจะกล่าวถึงระดับสารสนเทศที่จำเป็นต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างในหลายระดับ เช่น การรายงานผลในภาพรวมหรือในระดับบุคคล (สำหรับนักกีฬาแต่ละคน) เป็นต้น สำหรับในบทที่ 7 นั้น นับว่าเป็นอีกบทที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน คือเป็นการนำเสนอแนวทางในการนำเอาการวิเคราะห์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยจะเริ่มจากการเกิดสร้างสรรค์ การนำไปทดลองใช้ ให้ทุกคนมีส่วนร่วม จนกระทั่งสร้างให้กลายเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในที่สุด

บทที่ 8 ในหนังสือเล่มนี้ทำหน้าที่คล้าย ๆ กันเป็นบทสรุปที่แสดงให้เห็นขั้นตอนหลัก ๆ ในการนำเอาการวิเคราะห์ผลทางการกีฬาไปใช้ในองค์กร เริ่มตั้งแต่การจัดการข้อมูล (รายละเอียดในบทที่ 1-3) การสร้างตัววัดและการพยากรณ์ (บทที่ 4-5) และการสร้างระบบสารสนเทศ (บทที่ 6-7) และสำหรับบทที่ 9 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายในหนังสือเล่มนี้เป็นแนวทางในการสร้างและจัดการทีมงานที่จะทำงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการกีฬาเหล่านี้

จะเห็นได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ทำงานทางด้านการกีฬาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ฝึกสอน ซึ่งจะนำไปใช้ในการวางกลยุทธ์เพื่อเอาชนะคู่แข่งชั้น ผู้จัดการทีม ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการคัดเลือกและซื้อตัวนักกีฬา หรือผู้ตัดสินใจอื่น ๆ ที่ต้องการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องในวงการกีฬา

หนังสือเล่มนี้ถูกเขียนโดยผู้ที่มีประสบการณ์ตรงทางด้านนี้ จึงเป็นหนังสือที่ค่อนข้างอ่านง่ายและมีตัวอย่างประกอบที่ทำให้เห็นภาพชัดเจน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดที่อาจจะมีสำหรับผู้อ่านคือหนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้สนใจหรือมีพื้นฐานความรู้ทางด้านกีฬามากพอสมควรแล้ว เพราะตัวอย่างต่าง ๆ ตัวอย่างนั้น จะอ่านให้เข้าใจผู้อ่านจำเป็นต้องรู้จักกีฬานั้น ๆ มาก่อนแล้ว แต่โดยรวมแล้วหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์และสามารถช่วยพัฒนาวงการกีฬาในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จได้ต่อไปในอนาคตในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

Alamar, B. C. (2013). *Sports Analytics*. New York: Columbia University Press.

โดย.. ดร.นพดล ร่มโพธิ์

รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการปฏิบัติการ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์